

Her følger en korrigeret afskrift af det brev, Myron sendte til Clara fredag d. 28. januar 1983:

Kære Clara!

Hermed vor Amerikatur. Håber du kan læse det. Jeg gider ikke skrive det rent, og jeg har ingen maskine at slå det ned på. Jeg kan heller ikke skrive på maskine. Alt går ellers godt her. Det går godt med Lena, der passer en lille pige på 4 måneder. Nu til den første skal hun have 1500 kr for den første måned. De er meget flinke dem hun er hos. Hav det godt og hils alle.

Kærlige hilsner

Lena, Gurli og Myron

Esbjerg, ca. 15. juli 1903

Fiskekutteren sælges, nu går turen over dammen - med Frederik den 8de - til det store U.S.A. med Christian, Elna og Charlie, som var knapt et år. Alt gik godt til de kom til Minneapolis hvor Mammass mor boede.

Hun var rejst derover nogle år før med 2 børn, en dreng og en pige. En dreng og en pige blev i Danmark, Mamma og en bror. Mamma blev opdraget hos sine bedsteforældre. Broderen kom på en gård. Mammass søster i Amerika og hendes mor blev gift med to brødre, Carl og Ole Tambo, som stammer fra kroen Tambohus ved Jegenhø. Det siges ham der fik bevilling til kroen var Tambo - han skulle have reddet en dame fra druknedøden og fik bevillingen til kroen, som kom til at hedde Tambohus, af kongen.

Nå, men familien kom som sagt til Minneapolis. Det første der blev sagt til dem var hvad de skulle købe. Det var et isskab og en barnevogn til Charlie og så en lejlighed, og det blev i negerkvarteret. Det var det billigste.

Så var der ikke flere penge, og så skulle Papa ud og søge arbejde. Så lærte de ham engelsk, og det var kun "I need some work", så ud på arbejdsmarkedet. Han blev så håndlanger på en maskinfabrik. Det var ikke så godt for han vidste ikke hvad værktøjet hed på engelsk. Skulle han hente en hammer kom han måske med en knibtang. Men han blev da indtil han fik noget andet, og det var arbejdsmand ved jernbanen.

Så blev det den 15. april, så kom jeg til verden som den første i Amerika og nr. 4 i flokken (Mamma blev vist gravid på skibet Frederik den 8de).

Men Papa ville være nybygger. Han ville have en farm. Så fik han næsten gratis et stykke skov i Wisconsin, og da min bedstefar var tømrer rejste de derop og begyndte at bygge et hus af træ. (Inden vi rejste til farmen blev Louis født den 15. 11. 1906, var ca. 2 År). Jeg var ca. 4 År denne gang. Nå, men byggeriet blev til dels færdig, og vi skulle op til vores nye pragtfulde hjem, men det første jeg sagde var "this house is no good".

Men vi blev der 8 År. Og for at holde varme i huset måtte vi komme gødning rundt om hele huset. Så begyndte fældning af træerne, og dyrkning af jorden. Hvordan vi fik noget at spise er mig en gåde, men sunde blev vi. For at skaffe penge til mad måtte Papa gå på dagarbejde for naboerne, og i fritiden dyrke jorden. Om vinteren måtte vi smelte sne for at få vand. Og om sommeren gik vi i skoven og borede hul i et træ. Så blev der lavet en tragt af blik og sat ind i hullet og sømmet et søm over hullet og hængt en spand på sådan at saften løb ned i spanden. Det brugte vi som sukker. Det

hed maple syrup. I vor stue havde vi en kakkelovn, og fra kakkelovnen igennem hele stuen løb røret under loftet til skorstenen for at give så meget varme som muligt. Når Papa skulle barberes, brugte han barberkniv, og for at få den skarp kørte han den hen over røret, og hvis kniven var meget sløv sleb han den på dørtrinnet, som var fyldt med jord og sand.

Nå, men så kom den store dag. Papa havde sparet så mange penge sammen at han gik på auktion og købte en ko. Så blev der glæde. Vi var stolte af Papa, der kom trækkende med sin ko og grinede som altid.

Mamma havde altid travlt med at sy tøj om og lave mad. Hun skulle jo få alting ud af ingenting. Der var altid en stak pandekager ½ meter høj om morgenen, som vi aldrig blev træt af.

Nå, men tiden gik. Papa fik lidt flere penge. Så gik han på marked igen. Denne gang for at købe en hest. Da var Papa endnu mere stolt. En dejlig brun hest, som vi døbte Bonny.

Papa tjente få penge om vinteren ved at save is på en stor sø for folk. Vi havde en stor savmølle et stykke fra farmen. Der hentede vi savsmuld. Det blev lagt ind i et stort træhus, og isen som var ca. ½ til 1 meter tyk blev lagt ind i savsmuldet lag i lag for at holde kold til sommeren.

Nå, men tiden gik, og vi fik en hest og en ko til, og jorden blev dyrket op, mest med kartofler og majs, som blev solgt i byen. Der var en masse ulve som hylede om natten, sådan at vi ikke kunne sove. Vi sov på loftet i hø på gulvet. Papa måtte somme tider tage os ned i stuen og lægge os på gulvet og fyre op i kakkelovnen. Han var bange for at vi skulle fryse ihjel. Der var jo en 40 graders kulde. Når vi var ude og kælke på en hjemmelavet kælk fik vi besked af Mamma, at hvis vi hørte ulven, skulle vi skynde os hjem. Og når vi gik hjem om aftenen, fra skole, igennem skoven, måtte vi smide os ned i en grøft, hvis vi hørte ulvene, eller klatre op i et træ. Men vi var så vant til det at vi ikke var bange. Det var værre, når Papa for at lave sjov gik ud til skoven og kom kravlende på hænder og fødder, brummende som en bjørn, og vi styrtede hjem for at fortælle vi havde set en stor bjørn. Papa var jo en stor drillepind, og Mamma skældte ham ud.

Nå, men tiden gik, og Clara blev født 1910, og Harald født 1914. Så var vi syv.

Om vinteren, når vi skulle i skole, når det var meget koldt, blev der lagt dyner i en kane, og vi blev lagt op med dyne over os. Så kørte Papa os i skole. Men når det ikke var så koldt, gik vi og plumpede igennem isen og blev drivende våde, men løb videre til skole, hvor lærerinden tog alt vores tøj af og pakkede os ind i tæppe og hang tøjet op på kakkelovnen.

Nå, men Papa ville noget mere. Han lejede en farm i Minnesota. Stor farm, 80 tønder land, 6 heste og 20 malkekøer. Mange kalve, høns, gæs, grise, kalkuner. Der var der endnu mere koldt end i Wisconsin. Her var der prærier. I flere dage kunne vi ikke komme ned til stalden for snestorme. Så fandt vi ud af at binde en snor fra huset ned til stalden. Så holdt vi i den for at finde derned. Og for at køerne kunne få noget at drikke måtte vi jage dem ned til en sø, hvor vi huggede hul i isen. Og når de skulle hjem tog vi fat i halen og lagde os ned på maven for at blive slæbt hjem, med det resultat, der var ingen knapper i vores tøj. Så var der igen arbejde til Mamma.

Så skulle der slagtes. Grisen fik en kniv i halsen, løb skrigende rundt til den faldt om. En ko fik en økse i panden, faldt om og en kniv i halsen. Vi

blev sat til at røre i blodet eftersom det løb ned i spanden, for at der ikke skulle blive klumper i.

Jo, der var mange oplevelser. Jeg fik en økse i hovedet, da Christian skulle fælde et træ, løb ind til Mamma. Hun bandt klud om. Men det var svært at få den til at blive på, så fik jeg Papas hat på. Så måtte jeg gå med hat på, til det blev helt.

Engang havde jeg en økse, som jeg huggede jord med. Så bad jeg Louis om at skrabe jord væk, mens jeg huggede det løs. Men det gik galt. Jeg huggede øksen ned i Louis' finger, sådan at den hang og dinglede. Ind til Mamma igen. Hun rensede det, bandt en pind over fingeren, sådan at den kunne blive på plads og vokse sammen, og det gjorde den. Louis går stadig med stort ar i fingeren.

Hver dag, når vi kunne gå i stalden, gik Papa hen til kalvene og gned dem i ørerne for at få lidt liv i dem. Én dag faldt et øre af kalven - frosset af. Vi havde tit forfrysninger i ører, kinder eller næsen, når vi kom i skole. Så måtte lærerinden gnide os med sne, for det skulle tøes langsomt op.

Nå, men Papa begyndte at længes efter Danmark. Han ville hjem igen. Mamma ville ikke. Vi kunne høre dem skændes om aftenen, når vi var kommet i seng. Men Papa fik sin vilje. Nu skulle alt sælges, undtagen Mammass blå kaffekande. Den ville hun ikke af med. Men køer, heste, alt Mammass indbo. Alt hvad der kunne sælges. Der blev holdt auktion på selve gårdspladsen. Alle naboer kom og bød. Så fik vi skrabet så mange penge sammen, der var lige nok til billetten til 9 personer. Inden vi rejste boede vi i et lille hus i Lake Be?ton.

Så gik turen hjem med skibet United States. Vi nærmede os København. Men inden vi kom i havn skete der en ulykke. Charlie havde smidt sin hat væk, og gå i land uden hat var en skandale. Så købte Papa en hat af en tjener, men godt Charlie havde ører, ellers kunne han ikke se, så stor var hatten.

Vi kom så i land og skulle have noget at spise. Det blev i Nyhavn på en lille restaurant, og da Papa betalte for 9 middage uden drikkepenge, sagde tjeneren "vi er ikke lønnede her", "hvorfor ikke", sagde Papa, "det var mærkeligt", og gav ham 25 øre.

Vi kom på banegården. Skulle til Struer. Da så vi en fuld mand, som vi troede var syg. Vi havde nemlig aldrig set sådan én før. Vi fik 10 øre hver af Papa til at købe bolsjer for. Vi styrtede hen, forlangte candy, som de ikke forstod.

Vi kom til Struer, og senere til Tarm på gården som hed Gadegård, men i byen blev den døbt Amerikanergården, som den hedder den dag i dag.

Det var slut på amerikaturen.